

Forrás: <http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2019/03/fodor-richard-a-nemzetkozi-tortenelemdidaktikai-tarsasag-aktualitasai-celkituzesei-es-programja-10-01-09/>

Fodor Richárd

A Nemzetközi Történelemdidaktikai Társaság aktualitásai, célkitűzései és programja

A Nemzetközi Történelemdidaktikai Társaságot (*International Society of History Didactics – ISHD*) 1980-ban alapították a németországi Tutzingban. A Társaság egy szakmai kutatást támogató szervezet, amelynek legfontosabb célkitűzései a történelemdidaktika fő kérdéseinek vizsgálata, kiemelt figyelmet szentelve a történelmi gondolkodás, a történelmi tudatosság és a történelemtanár-képzés részterületeknek.

Az ISHD nemzetközi tagsága két testületet választ, a hét tagú elnökséget (*Board*), amely a Társaság működését koordinálja és a jelenleg tizenhárom tagú nemzetközi szakembereket tömörítő tudományos tanácsadó testületet (*Academic Advisory Board*), amely szakmai

támogatást nyújt a szervezet működéséhez. A Társaság eszközei közé tartozik egy minden évben megrendezett szakdidaktikai konferencia és egy tudományos évkönyv (*International Journal of Research on History Didactics, History Education, and History Culture – JHEC*), valamint további publikációk megjelentetése. Az ISHD konferenciái mindig tematikusak, egy-egy aktuális téma köré csoportosuló előadások sorozatai. Olyan témákra világitanak rá, mint az elmúlt években fókuszban szereplő állampolgári ismeretek és történelmi gondolkodás, történelemtanítás, szórakozva, játszva tanulás (edutainment, gamifikáció).

Az ISHD legutóbbi nemzetközi konferenciájára a kanadai Gatineau-ben került sor 2018 októberében. A konferencia keretei lehetőséget biztosítottak szakmai előadások mellett az elnökség találkozására és a tagság általános közgyűlésére is. A Társaság elnöke, Prof. Dr. Susanne Popp levélben tájékoztatta az ISHD tagságát az aktualítások, az elmúlt időszak történései és a távlati tervekkel kapcsolatban is.

A 2018 végén rendezett kanadai ISHD közgyűlése a Társaság hivatalos háttérének részleteihez kapcsolódott. Az október 10-én kezdődő szakmai program több rendkívül fontos témát vonultatott fel. Elsőként a közgyűlés (*General Assembly of Members*) elfogadta a Vanderbiltpark-ban üléselő elnökség és Prof. Dr. Susanne Popp elnök beszámolóját is. Ezen dokumentumok az ISHD 2019–2020-as programjának részletes tervére vonatkoztak, melyek részletei a beszámoló végén következnek.

Az elnökség és a tudományos tanácsadó testület személyi kérdései is napirendre kerültek a közgyűlésen. Egyrészt egy elnökségi tag, Harry Haue lemondása, új tagok delegálása, továbbá az általános elnökségi választások miatt is. A Társaság hét tagú elnökségét 2019 májusa és júniusa során választják a Társaság tagjai elektronikus

Fodor Richárd: A Nemzetközi Történelemdidaktikai Társaság aktualitásai, célkitűzései és programja

szavazással, majd a felálló elnökség július során tagjai közül választja meg az ISHD következő elnökét és alelnökét. Az elnök asszony ezzel kapcsolatban kifejtette javaslatát a következő generációhoz tartozó elnökségi tagok megválasztásának fontosságáról.

A konferencia további fontos témáját adta a Társaság évkönyvének, a Nemzetközi Történelemdidaktikai, Történelemtanítási és Kulturális Folyóirat (JHEC) aktualitásai. Az évkönyvről szóló jelentésében Joanna Wojdon, az évkönyv vezető szerkesztője beszámolt róla, hogy a 2018-as JHEC számban 11 tanulmányt tudtak megjeleníteni. A rendezvényen ismertették a következő kiadvány koncepcióját is, melynek címe és témája a *Történeti gondolkodás (Historical Thinking)* lesz. A közgyűlésen Joanna Wojdon felhívta a figyelmet a kiadvány idézetségének elősegítésére, mely fontos szerepet játszik nemzetközi besorolásában (Scopus, SSCI) emellett kísérleti jelleggel javasolta szakdidaktikai recenziók megjelentetését a kiadvány keretei között, mely javaslatot és három recenzió azonnali megjelentetését a közgyűlés is támogatta.

A Társaság tagságának helyzetértékelésével kapcsolatban Markus Furrer tagságért felelős elnökségi tag bejelentette, hogy az ISHD taglétszáma négy fővel bővült, jelenleg eléri a 163 főt. A konferencia során megegyezés született a tagság létszámával kapcsolatos rekrutáció jelentőségéről és a jelen lévők elkötelezték magukat a további tagok csatlakozásának elősegítése mellett. Az elnökség generációváltásának szükségességéhez hasonlóan ezen kérdésben is a fiatal tagok felvétele került előtérbe, az elnökség a következő konferencián doktorandusz hallgatók bevonását javasolta.

A közgyűlés során az ISHD gazdasági-pénzügyi háttere is napirendi pontként szerepelt, a Társaság gazdálkodását kontrolláló ellenőrző bizottság tagjai, Philipp Marti és Michael Wobring audit eljárásának javaslata alapján a megjelentek elfogadták Martin Furrer pénzügyi beszámolóját, aki a tagság nyilvántartása mellett a szervezet pénzügyeit is kézben tartotta az elmúlt elnökségi ciklusban. Részletes ismertetőjében Furrer ugyanakkor jelezte, hogy a JHEC kiadvány megjelentetése és további kiadások miatt az ISHD pénzügyi tartalékait nem lehet tovább csökkenteni.

A Társaság nemzetközi kapcsolatairól Harry Haue és Elize Van Eeden jelentése alapján két irányvonal rajzolódott ki. A Társaság képviselői már korábban felvették a kapcsolatot afrikai történeti kutatással foglalkozó szervezetekkel, de egyelőre ezekből nem származott az ISHD számára előremutató együttműködés, ezért a nemzetközi kapcsolatok újragondolása mellett a megbízottak további kapcsolatok megalapozását indítványozták egy másik régió, Kelet-Ázsia szervezeteivel kiegészítve. A feladatot egy munkacsoporthoz utalják, melynek új koncepciója a közös projektekre alapozott együttműködés szükségességén alapul. Ez az elképzelés illeszkedik ahhoz az általános társadalmi nyitáshoz, amelyet az ISHD képvisel többek között doktorandusz hallgatók integrációjával is.

Az innováció jegyében megújult az ISHD weboldala is, amely jelentős modernizáción ment keresztül, átláthatóbb tartalmi és megújult grafikai megjelenésével szolgál információkkal a Társaságról. Ezentúl a módosításokkal már megfelel az Európai Unió adatvédelmi előírásainak is. A közgyűlésen felmerült egy blog indításának javaslata is, amelyről ugyanakkor (rendkívül speciális közönsége miatt) megfelelő látogatottság várható hiánya okán egyelőre nem döntöttek.

Fodor Richárd: A Nemzetközi Történelemdidaktikai Társaság aktualitásai, célkitűzései és programja

A közgyűlésen meghatározták az ISHD jövőbeli szakmai konferenciáinak témáit, célkitűzéseit és helyszíneit is. A legközelebbi szakdidaktikai konferenciát 2019. szeptember 9-11 között, a németországi Tutzingban szervezik az ISHD megalakulásának városában *Migráció és történelemoktatás* témában. A szakmai program öt tematikus egység köré csoportosul:

- *A nemzeti vagy egyetemes történelemtankönyvek, történelemtantervek bemutatása, vizsgálata és történelmi értékelése a világtörténelmi migrációs mozgások aspektusából.*
- *Új elméleti koncepciók, kutatási eredmények, tanítási módszerek és kiemelkedő gyakorlati modellek a migráció történetének tanítására.*
- *Migráció-történet tanítása a szaktárgyi történelemórákon, tanároktól, diákoktól és tanárjelöltektől származó ötletek.*
- *Személyes migrációs élmények hatása (első, második, harmadik generációs) a történelemtanárookra, diákokra és tanárjelöltekre és (migráció) tanításhoz fűződő attitűdjeik.*
- *Közbeszédben megjelenő trendek, melyek a múltat felhasználva közelítenek meg aktuális (el)vándorlási kérdéseket, illetve migráció történettel kapcsolatos köztörténelmi elképzeléseket.*

Az elnökség a további évekre tervezett konferenciáit is nyilvánossá tette: 2020 augusztusában a lengyelországi Poznanban az ISHD közreműködésével jön létre szakmai konferencia *'Alternative Modernities'* címmel, melynek egy szekciója magyar vonatkozással is rendelkezik, Martin Furrer és Vajda Barnabás ISHD tagok szervezik a *'Progresszív narratívák a poszt-hidegháború korában'* című szekciót. Az elnökségi feladatok között továbbá már szerepel a 2021-es és 2022-es konferenciák előkészülete is, melyek előzetesen közölt helyszínei a svájci Luzern és az észtországi Tallin.